

1252-1252- OFP - Acta Capitulum Generalium Bononie Celebrati

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen.

Acta capituli generalis Bononie celebrati
anno Domini · M° · CC° · LII° ·

Confirmamus has constitutiones. In capitulo De itinerantibus, ubi dicitur, nec accipient nec portabunt, addatur, si quis autem aliquid acceperit de predictis, teneatur prelo suo cum redierit, libere presentare. Et hec habet · iii · capitula.

Approbamus hanc. In capitulo de officio ecclesie, in fine addatur, osculum pacis in missis non detur, nisi ministro, qui secularibus tam in privatis, quam in conventualibus missis poterit exhibere. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de graviore culpa, et proclamatus negaverit, et proclamans in probatione defecerit, penam sustinebit talionis, verumtamen ne vicia occultentur; denunciare prelo quid viderit vel audierit, teneatur. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de domibus concedendis, in fine addatur, Statuatur autem semper aliquis frater clericus vel conversus maturus, discretus, qui sit portarius, et diligenter que ad officium portarii pertinent; exequatur. Poterit autem aliquem fratrem vel secularem honeste conversacionis habere in adiutorium, cum necessitas hoc requiret. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de capitulo generali, ubi dicitur, seorsum corrigant et emendent, addatur, qui coram ipsis humiliter se prosternens, veniam faciat, et stans de suis excessibus se accuset, et diffinitores audiant accusantes. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis, ubi dicitur, poterit eum nichilominus magister ordinis confirmare vel amovere, addatur, Si autem ordo magistro caruerit, unus de vicinis prioribus provincialibus, quem vicarius provincie duxerit eligendum, confirmandi eundem electum; plenam habeat potestatem. Si vero eundem vicarium, in priorem provinciam eligi contigerit, prior qui prius habitum nostri ordinis assumpserit, et domui, de qua assumptus est vicarius, vicinior extiterit, prefatam in confirmando electionem habeat potestatem. Et hec habet · ii · capitula.

Inchoamus hanc. In capitulo de sollempni celebratione capituli, ubi dicitur, et si accusant de auditu vel visu, addatur, accusacio autem unius tantum; ad capitulum generale, vel provinciale non mittatur, et tractatus eorum que mittenda sunt ad capitulum, ultra unam diem non prolongetur.

Item hanc. In capitulo de capitulo provinciali, ubi dicitur, et predicatorum generales, addatur, predicatorum autem generales dicimus, qui per priorem provinciam et diffinitores provincialis capituli fuerint instituti.

Item hanc. In capitulo de sollempni celebratione capituli, ubi dicitur, cum autem feria · iiiia · post penthecostem, deleatur · iiiia · et dicatur · iia · In fine vero eiusdem capituli, ubi dicitur feria · iia · post penthecostem, deleatur, feria · iia · et dicatur, in vigilia pentecostes. In capitulo vero de electione magistri, ubi dicitur, qui postquam fuerint congregati in feria · iia · deleatur, feria · iia · et dicatur, in vigilia pentecostes. In fine vero ubi dicitur, ut semper in · iiiia · feria pentecostes, deleatur · iiiia · feria, et dicatur · iia ·

Item hanc. In capitulo De itinerantibus, in fine dicatur sic, quicumque prior provincialis sine licencia magistri, vel frater alius quicumque sine licencia magistri vel prioris provincialis sui, episcopatum vel archiepiscopatum receperit, nisi per talem obedienciam cogatur quod transgrediendo peccaret mortaliter, ipsum statuto presenti, suffragiis, societate ac omnibus beneficiis ordinis tam in vita quam in morte privamus.

Item hanc. In capitulo De itinerantibus, in fine dicatur sic, fratres ordinis nostri episcopi vel alii quibuscumque personis extra ordinem assignatos qui in ieiuniis, abstinenciis, victu et vestitu statuta ordinis non servant, suffragiis et beneficiis ordinis tam in vita quam in morte privamus, quousque super huiusmodi excessu adeo digne satisfecerint, quod per magistrum ordinis vel per provinciam suam ad huiusmodi suffragia restitui mereantur.

Item hanc. In capitulo De itinerantibus, ubi dicitur, in quacumque provincia fratres itinerantes deliquerint, prior provincialis vel conventualis, addatur, seu vicarii, subprior vel visitator.

Item hanc. In capitulo de capitulo provinciali, ubi dicitur, accusationi vero, et correctioni, professi post triennium poterunt interesse, addatur, infra vero idem tempus; fratres aliqui non admittantur in conventibus ad discussionem eorum que ad capitulum generale vel provinciale, fuerint mittenda.

Item hanc. In capitulo de suffragiis mortuorum, ubi dicitur, in unaquaque provincia et conventu etc, deleatur totum usque ad illud, anniversarium, et dicatur sic, quilibet sacerdos per totum ordinem, pro fratribus nostris defunctis; dicat · xxv · missas, clericus tocienis · vii · psalmos, laicus vero totidem vicibus · c · pater noster, et quilibet conventus · vii · missas in communi.

Item hanc. In capitulo de ieiuniis. ubi dicitur. itinerantes tamen bis refici possunt. nisi in adventu et ieiuniis principalibus. addatur. vel. nisi esset talis consuetudo ieiunandi in terris per quas transeunt. quod ex bina refectione. oriri scandalum probabiliter timeretur.

Item hanc. In capitulo de electione magistri. ubi dicitur. in quos ceteri etc. deleatur hoc totum scilicet. in quos ceteri de ipso capitulo. ad electionem magistri compromittant. et dicatur. cum duobus fratribus in capitulo provinciali electis. ad electionem magistri faciendam. veniant ad capitulum generale.

Item hanc. In capitulo de visitatoribus. ubi dicitur. referre debent capitulo generali sive provinciali. deleatur istud. generali sive provinciali. et dicatur ita. diffinitoribus capituli provincialis sive generalis. cum in sua provincia celebratur.

Item hanc. In capitulo de sollempni celebratione capituli. ubi dicitur. penitencia scripta mittatur. addatur. et penitencie que nominatim aliquibus imponuntur. in capitulis generalibus vel provincialibus iniungende. non publicentur nisi coram illis qui culpas audierunt. Cum autem scripte mittentur. non inserantur in actis. sed per illos quorum intererat ad suas provincias vel conventus portentur.

Item hanc. In capitulo de capitulo provinciali. in fine dicatur sic. Capitulum autem provinciale. a die qua assignatur. ultra dies · iiiior · non protrahatur. die tamen precedenti in qua assignatur. missa de spiritu sancto debet dici. et diffinitores eligi poterunt.

Item hanc. in capitulo De itinerantibus. ubi dicitur. depositarii etc. deleatur hoc. depositarii esse possunt. et dicatur sic. nec exteriorum deposita recipiant nisi librorum. vel paramentorum ecclesiasticorum.

Item hanc. In capitulo de graviori culpa. ubi dicitur. nisi ita religiose conversatus fuerit quod generale vel provinciale. etc. deleatur hoc. quod generale vel provinciale. usque illuc. si vero. etc. et dicatur sic. quod per diffinitores generalis vel provincialis capituli. illuc reversurus iudicetur. Similiter in eadem rubrica. ubi dicitur. generali vel provinciali capitulo significetur. deleatur hoc totum. et dicatur sic. diffinitoribus generalis vel provincialis capituli significetur. Similiter in rubrica de apostatis. ubi dicitur. nisi per provinciale capitulum cum eo fuerit dispensatum. deleatur hoc totum. et dicatur sic. nisi per diffinitores provincialis capituli. cum eo fuerit dispensatum. Similiter et in fine eiusdem rubricae. deleatur hoc quod dicitur ibi. nisi per generale vel provinciale capitulum fuerit restitutus. et dicatur. nisi per diffinitores generalis vel provincialis capituli fuerit restitutus.

Item hanc. In capitulo de recipiendis. ab illo loco. ubi dicitur. probacionis vero tempus statuimus · vi · mensium. deleatur totum. usque ad illum locum. nullus recipiatur nisi requisitus. etc.

Item hanc. In capitulo de silencio. in fine addatur. si quis tamen inter duo capitula sepecies fregerit. in uno prandio sedeat in terra.

Item hanc. In capitulo de officio ecclesie. totum officium tam diurnum. quam nocturnum. secundum ordinationem ultimo traditam Methis. anno domini · m^o · cc^o · li^o · in generali capitulo communiter per totum ordinem observetur.

Admoniciones.

Caveant fratres ubique. ne prelatis vel clericis. dent materiam turbacionis vel scandali. sed potius eos habeant in reverencia et honore. et inducant populum sicut commode poterunt ad devocionem erga eos. et ut iura sua reddant eis fideliter. nec contendant cum eis de potestate quam habemus in confessionibus audiendis et predicacione vel huiusmodi.

Item. Visitatores huius anni advertant diligenter. si quas invenerint curiositates in celaturis. vel incisionibus lapidum. in picturis. vel in choris. sigillis. fibulis. cultellis. corrigiis. baculis. vestibus. vel huiusmodi. et excessus circa hec viriliter corrigant et emendent.

Item. Sint solliciti fratres. denunciare obitus fratrum aliis fratribus quam cicius commode poterunt. ut defuncti suffragiorum beneficia quantocius consequantur.

Item. Cum aliqui fratres dicantur negligentes esse. in confitendo frequenter. monemus priores et supprioros. ut inquirent diligenter qui sunt huiusmodi. et eos super hoc diligenter corrigant. statuentes eisdem certum tempus. infra quod confiteri debeant secundum quod eis videbitur expedire.

Item. Fratres non scribant nec scribi faciant scripta aliqua per figuras algorismi.

Item. Cum secundum constituciones. fratres non debeant esse dispensatores alienarum pecuniarum. et exequentes testamentorum frequenter oporteat facere contrarium. caveant universi. ne exequiones testamentorum recipiant super se ullo modo.

Item. Si quod verbum prohibitionis inveniatur. in actis capitulorum preteritorum generalium. nolumus quod plus obliget. quam simplex admonicio.

Item. Cum missa dicitur post aliquam horam et alia hora non sequitur post missam immediate. dicatur fidelium et pater noster sicut post horas solet dici. Si autem missa fuerit de mortuis. postquam dictum fuerit. requiescant in pace; non dicatur. fidelium. sed tantummodo. pater noster. In fine vero misse. sacerdos qui celebrat. nunquam det benedictionem.

Item. Sacerdos et ministri altaris cum vadunt sessum. sic ordinati sedeant. ut primo sacerdos sedeat. deinde dyachonus a sinistris eius. tercio subdyachonus a sinistris dyachoni. et postmodum acoliti.

Item. Inchoaciones. vel approbaciones constitutionum. que ex consuetudine ordinis non servabantur; non servantur. quousque per tria capitula confirmantur.

Item. Caveant fratres. ne faciant amodo cereum paschalem. vel alios. cum picturis vel floribus. vel huiusmodi nec in magnitudine notabiles.

Absolucionem priorum conventualium de Lombardia priori et diffinitoribus capituli provincialis; relinquimus.

Item. Ad studii reformationem et promocionem admonemus quod quedam capitula. que scripta sunt in constitutionibus. diligencius observentur. videlicet de cellis dandis. vel auferendis. de studentibus non occupandis. de caternis non scribendis. de dubitationibus coram magistro studencium suo tempore proponendis.

Item. Quod vadant ad repetitionem cotidianam. et quod in generali repetitione profectus eorum examinetur; tam in lectionibus. quam in questionibus diligenter.

Item. Quod studeant in hiis que in scolis audiunt a lectore.

Item. Fratribus ad studium aptis. et libros non habentibus. per provincialem et diffinitores provideatur in libris. prout melius poterit provideri.

Item. Cum tota vel magna causa propter quam studium negligitur sit ex parte priorum qui videntur circa studium negligentes. monemus ut de cetero sint circa promocionem studii diligentes et quod negligentes circa studium. per magistrum studencium in capitulo accusentur. Quod si priores eos corrigere neglexerint; eorum negligencia priori provinciali. per magistrum studencium intimetur. et de hoc pro tempore accusentur.

Item. Prioribus (!) qui fratres licenciaverunt eundi ad curiam; pro qualibet vice · v · dies in pane et aqua. et fratres alii qui sine licencia iverunt; penam culpe sustineant gravioris.

Concessionem domorum.

Item in provincia Hispanie. concedimus unam domum. in dyocesi Gerundensi. si priori provinciali et diffinitoribus capituli provincialis visum fuerit expedire.

Item aliam in provincia Francie. collocandam in provincia Viennensi. ubi priori provinciali et diffinitoribus capituli provincialis videbitur expedire.

Item duas in provincia Lombardie. unam in patriarchatu Aquilegensi apud Furclinum. si priori provinciali et diffinitoribus capituli provincialis visum fuerit expedire.

Ista sunt **suffragia**.

Pro domino papa et dominis cardinalibus. et statu universalis ecclesie; quilibet sacerdos · iii · missas. clericus psalterium. laici · d · pater noster dicant. Pro dominis rege Romanorum. et rege Francie. etc. Diffinitores duo defuncti sunt anno preterito. et unus socius diffinitoris.

Capitulum generale futurum. in Ungaria apud Budam.

Item divulgetur in sermonibus. quod qui orat pro domino rege Francie; habet · x · dies [de] indulgentia a domino papa.